

คำนำ

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| 1. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 | 1  |
| หมวด 1 คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง          | 3  |
| หมวด 2 คำสั่งทางปกครอง                               | 4  |
| ส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่                                | 4  |
| ส่วนที่ 2 คู่กรณี                                    | 6  |
| ส่วนที่ 3 การพิจารณา                                 | 8  |
| ส่วนที่ 4 รูปแบบและผลของคำสั่งทางปกครอง              | 10 |
| ส่วนที่ 5 การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง                  | 12 |
| ส่วนที่ 6 การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง                  | 14 |
| ส่วนที่ 7 การขอให้พิจารณาใหม่                        | 16 |
| ส่วนที่ 8 การบังคับทางปกครอง                         | 17 |
| หมวด 3 ระยะเวลาและอายุความ                           | 19 |
| หมวด 4 การแจ้ง                                       | 20 |
| หมวด 5 คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง | 21 |
| บทเฉพาะกาล                                           | 23 |

2. กฎกระทรวง

|                                                                                                                                                                                                                            |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.1 กฎกระทรวง (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองความถูกต้องของคำแปลเป็นภาษาไทยหรือการยอมรับเอกสารที่ทำขึ้นเป็นภาษาต่างประเทศ)                       | 25 |
| 2.2 กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดให้คำสั่งทางปกครองบางประเภทเป็นคำสั่งที่เจ้าหน้าที่ไม่ต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบข้อเท็จจริงหรือโต้แย้งก่อนการทำคำสั่ง) | 27 |
| 2.3 กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของคู่กรณี)           | 29 |

|                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.4 กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ<br>พิจารณาอุทธรณ์ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์)                              | 32 |
| 2.5 กฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดให้คำสั่งทางปกครอง<br>บางประเภทเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลเมื่อได้แจ้ง)                                                       | 35 |
| 2.6 กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ<br>ในการยื่นคำคัดค้านเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจพิจารณาทางปกครอง)                                             | 37 |
| 2.7 กฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ<br>ในการยื่นคำคัดค้านกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณา<br>ทางปกครอง)                                  | 40 |
| 2.8 กฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ<br>ในการมอบอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาใช้มาตรการบังคับ<br>ทางปกครอง)                            | 42 |
| 2.9 กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดผู้มีอำนาจสั่งยึดหรือ<br>อายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน)                                                                        | 44 |
| 2.10 กฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดจำนวนค่าปรับ<br>ทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับ)                                                                       | 46 |
| 2.11 กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดเจ้าพนักงานที่ไปเป็น<br>พยานในการวางหรือปิดหนังสือเพื่อแจ้งคำสั่งทางปกครอง)                                                | 49 |
| 2.12 กฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติ<br>วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (กำหนดการดำเนินการของ<br>เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาหรือให้สิทธิประโยชน์ และการให้หรือไม่ให้<br>ทุนการศึกษาเป็นคำสั่งทางปกครอง) | 51 |

### 3. ระเบียบ

- 3.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน  
ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2532 53
- 3.2 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน  
ของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 65
- 3.3 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับ  
พ.ศ. 2546 73
- 3.4 ระเบียบคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ว่าด้วยหลักเกณฑ์  
การให้คำปรึกษา พ.ศ. 2541 75

### 4. ประกาศ

- 4.1 ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง คำสั่งทางปกครองที่ต้องระบุเหตุผล  
ไว้ในคำสั่งหรือในเอกสารแนบท้ายคำสั่ง (31 กรกฎาคม 2543) 77

### 5. คำแนะนำ

- 5.1 คำแนะนำของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ที่ 1/2540  
เรื่อง หลักเกณฑ์การแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง 79
- 5.2 คำแนะนำของสำนักงานศาลปกครอง ที่ 1/2544 เรื่อง หลักเกณฑ์  
การแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีปกครอง 84

### ภาคผนวก

- สรุปความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
- สารบัญสรุปความเห็นฯ จำแนกตามลำดับเลขที่ของความเห็น (1)
- สารบัญสรุปความเห็นฯ จำแนกตามมาตรา (เรื่อง)
- แห่ง พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 (5)
- สารบัญสรุปความเห็นฯ จำแนกตามหน่วยงานที่หารือและที่เกี่ยวข้อง (11)
- สรุปความเห็น 1-83